

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Marcin Miczke (spr.)

Sędzia: SO Małgorzata Wiśniewska

Sędzia: SR del. Anna Begier

Protokolant: starszy prot. sąd. Justyna Klimek

po rozpoznaniu w dniu 24 listopada 2015 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa W. C. i Z. G.

przeciwko Narodowemu Funduszowi Zdrowia (...) Oddziałowi Wojewódzkiemu w P.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w Poznaniu

z dnia 13 lutego 2015 r.

sygn. akt I C 1296/14

I. zmienia zaskarżony wyrok:

a. w punkcie 1. w ten sposób, że powództwo oddala;

b. w punkcie 3. w ten sposób, że zasądza od powodów solidarnie na rzecz pozwanego 2.417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

I. zasądza od powodów solidarnie na rzecz pozwanego 1.763 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w instancji odwoławczej.

Małgorzata Wiśniewska Marcin Miczke Anna Begier

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym dnia 5 maja 2014r. powodowie W. C. i Z. G., którzy w ramach spółki cywilnej Przedsiębiorstwo Handlowo- Usługowe (...) utworzyli NZOZ (...), wnieśli o zasądzenie na ich rzecz od Narodowego Funduszu Zdrowia kwoty 13.432,00 zł z ustawowymi odsetkami z tytułu wynagrodzenia za udzielone uprawnionym świadczeniobiorcom świadczenia transportu sanitarnego oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Wskazali, że ich roszczenie wynika z umowy z pozwanym z 27 stycznia 2011 r. o udzielanie świadczeń gwarantowanych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej i oświadczenia o objęciu opieką z 7.12.2012 r.

Narodowy Fundusz Zdrowia wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powodów zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

Wyrokiem z 13 lutego 2015 r. Sąd Rejonowy Poznań - Stare Miasto w Poznaniu w pkt 1 zasądził od pozwanego na rzecz powodów solidarnie 11.256,20 zł (jedenaście tysięcy dwieście pięćdziesiąt sześć złotych i dwadzieścia groszy) z ustawowymi odsetkami od 13 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty, w pkt 2 w oddalił powództwo w pozostałym zakresie, w pkt 3 koszty procesu rozdzielił stosunkowo i z tego tytułu zasądził od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwotę 2.197,03 zł.

Apelację złożył pozwany. Zaskarżył wyrok w pkt 1 i 3. Zarzucił Sądowi Rejonowemu:

1) naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest:

a) art. 28 ust. 1 i art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.) w brzmieniu obowiązującym w okresie od 1.01.2013 do 30.04.2013 r oraz § 9 i § 29 w związku z § 10 ust. 8 pkt 7 Zarządzenia nr 85/2011/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 17 listopada 2011 r. w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń w rodzaju: podstawowa opieka zdrowotna przez błędną interpretację polegającą na przyjęciu, że nie wynika z nich, aby możliwe było złożenie tylko jednego oświadczenia o objęciu opieką w zakresie realizacji świadczeń transportu sanitarnego w poz,

b) art. 509 i art. 519 k.c. poprzez ich niezastosowanie i przyjęcie, że świadczenia w zakresie transportu sanitarnego w poz mogły być udzielane przez powodów mimo wcześniejszego przejęcia zobowiązania w tym zakresie w całości przez Szpital (...) w Z.,

2) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzekania w sprawie i sprzeczność tych ustaleń ze zgromadzonym materiałem dowodowym, a to poprzez nieuzasadnione przyjęcie, że powodowie spełnili przesłanki do zawarcia umowy o udzielanie świadczeń transportu sanitarnego w poz dla pacjentów zadeklarowanych do lekarza poz Przychodni (...) w Z., mimo, że powodowie nie posiadali skutecznego oświadczenia o objęciu opieką świadczeniobiorców zadeklarowanych do tej Przychodni

Wskazując na powyższe, pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie pkt 1 i 3 i oddalenie powództwa także co do kwoty 11.256,20 zł z zasądzeniem od powodów solidarnie na rzecz pozwanego kosztów procesu za obie instancje, według norm przepisanych, a w razie nieuwzględnienia tego wniosku zażądał uchylenia wyroku w zaskarżonej części i przekazania w uchylonym zakresie sprawy Sądowi Rejonowemu Poznań - Stare Miasto w Poznaniu do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach instancji odwoławczej.

Powodowie nie złożyli odpowiedzi na apelację i nie ustosunkowali się do jej treści.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne Sądu I instancji zawarte w pisemnym uzasadnieniu tego Sądu i przyjmuje je za własne (art.382 kpc) W tej sytuacji nie istnieje potrzeba powtarzania ustaleń Sądu I instancji. Jak wielokrotnie podkreślał Sąd Najwyższy, w wypadku orzeczenia oddalającego apelację, wydanego na podstawie materiału zgromadzonego w postępowaniu w pierwszej instancji, bez uzupełniania postępowania dowodowego, sąd odwoławczy nie musi powtarzać dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych; wystarczy stwierdzenie, że ustalenia sądu pierwszej instancji podziela i przyjmuje za swoje (por. np. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 1935 r., C III 680/34, Zb. Urz. 1936, poz. 379, z dnia 14 lutego 1938 r., C II 2613/37, Przegląd Sądowy 1938, poz. 380, z dnia 10 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999, Nr 4, poz. 83, z dnia 6 lipca 2011 r., I CSK 67/11, nie publ., z dnia 14 lutego 2013r., II CSK 292/12, Lex 1318346). Konieczne jest jednak wówczas ustosunkowanie się do wszystkich zarzutów apelacji i wyjaśnienie, dlaczego zarzuty te zostały uznane za bezzasadne; wystarczy przy tym wskazanie -

jako podstawy prawnej rozstrzygnięcia - art. 385 k.p.c. (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 19 lutego 1998 r. III CKN 372/97, nie publ. oraz z dnia 8 października 1998 r. II CKN 923/97, OSNC 1999, z. 3, poz. 60).

Zasada ta ma zastosowanie w niniejszej sprawie, mimo, że orzeczenie Sądu I instancji zostało zmienione w ten sposób, że powództwo zostało oddalone. Zmiana wynika jednak w istocie z wykładni przepisów prawa materialnego. Pozwany podnosił co prawda zarzuty naruszenia prawa procesowego, ale okazały się one całkowicie bezzasadne. W związku z tym Sąd II instancji orzekał na podstawie materiału zgromadzonego w postępowaniu w pierwszej instancji, bez uzupełniania postępowania dowodowego. Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z wyroku z dnia 14 lutego 2013 r. (II CSK 292/12 LEX nr 1318346), przepis art. 328 § 2 k.p.c. ma - przez odesłanie unormowane w art. 391 k.p.c. - **odpowiednie** zastosowania w postępowaniu przed sądem drugiej instancji. Zakres jego zastosowania zależy od treści wydanego wyroku oraz od działań procesowych podejmowanych przez sąd odwoławczy, wynikających z zarzutów apelacyjnych i limitowany granicami apelacji.

Sąd Okręgowy podziela ocenę dowodów zaprezentowaną w pisemnym uzasadnieniu Sądu I instancji. Nie podziela jednak stanowiska tego Sądu co do prawa materialnego.

W pierwszym rzędzie należy się odnieść do zarzutów naruszenia prawa procesowego. Dopiero bowiem po dokonaniu niewadliwych ustaleń faktycznych można przystępować do oceny roszczenia z punktu widzenia norm prawa materialnego.

Pozwany zarzucając Sądowi I instancji błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzekania w sprawie i sprzeczność tych ustaleń ze zgromadzonym materiałem dowodowym, w istocie nie odróżnia ustaleń faktycznych od wyciąganych z nich wniosków oraz prawa materialnego. W zarzucie nr 2 jako błąd w ustaleniach faktycznych i sprzeczność ustaleń z materiałem dowodowym nie wskazuje na te ustalenia ani dowody, ale na „nieuzasadnione przyjęcie”, że powodowie spełnili przesłanki do zawarcia umowy na udzielanie świadczeń transportu sanitarnego dla pacjentów (...) w Z.. Odnosi się więc do wniosku o spełnieniu przesłanek do zawarcia umowy, a te wynikają z prawa materialnego. Dalej wskazuje, że powodowie nie posiadali skutecznego oświadczenia o objęciu opieką świadczeniobiorców zadeklarowanych do (...). Nie kwestionują więc samego faktu złożenia oświadczenia o objęciu opieką z 7.12.2012 r., ale jego skuteczności, co jest już sferą prawa materialnego.

W uzasadnieniu apelacji pozwany przytacza, na jakiej podstawie Sąd I instancji „uznał” swoje rozstrzygnięcie za zasadne i odnosi je do wniosków tego Sądu o możliwym złożeniu dwóch oświadczeń o objęciu opieką, o tym, że pozwany nie podjął żadnych działań w celu wyjaśnienia intencji składającego oświadczenie. Następnie wskazuje na ocenę Sądu I instancji odnoszącą się do wypełnienia wymogów zarządzenia Prezesa NFZ nr 85/2011/DSOZ oraz art.132 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych, a nadto, że Sąd I instancji przyjął, że kierownik (...) zawarł z powodami i ze szpitalem w Z. umowę na świadczenie usług transportu sanitarnego. Po tych przytoczeniach wskazuje, że te ustalenia Sądu I instancji są błędne i stoją w sprzeczności przepisami prawa materialnego. Tak sformułowane wnioski o błędnych ustaleniach nie odnoszą się do ustalonych przez Sąd I instancji faktów, ale do wniosków wyciągniętych przez ten Sąd i do prawa materialnego. Wszak złożenie obu oświadczeń o objęciu opieką oraz to, że pozwany po otrzymaniu tych oświadczeń nie podjął czynności nakierowanych na wyjaśnienie przyczyn, dla których drugie z nich (to z 7.12.2012 r.) zostało złożone, są bezsporne. Co do wniosku Sądu Rejonowego o zawarciu umowy o świadczenie usług transportu sanitarnego, to Sąd ten nie dokonał takiego ustalenia w stanie faktycznym. Dopiero w części prawnej uzasadnienia wskazał na zawarcie takich umów (a nie umowy), mając na myśli zapewne skutki oświadczeń złożonych przez kierownika (...) z 30.11.2012 r. i 7.12.2012 r. Złożenie tych oświadczeń stanowi część ustalonych przez Sąd Rejonowy faktów i było bezsporne. Natomiast to, czy oznaczały one, w kontekście okoliczności, w których je złożono, zasad współżycia społecznego i ustalonych zwyczajów, że doszło do zawarcia umowy bądź umów, bo taki był zgodny zamiar stron i cel złożenia oświadczeń – art.65 par.1 i 2 kc – należy już do sfery wnioskowania z ustalonych faktów pod przepisy prawa materialnego, a więc do aktu subsumpcji.

W dalszej części uzasadnienia pozwany podnosi argumenty odnoszące się tylko do prawa materialnego, a nie do ustalonych faktów. Zatem mimo oświadczenia, że podnosi w apelacji także zarzuty naruszenia prawa procesowego, zarzutów tych w istocie w żadnej części nie uzasadnił. Zarzuty te pozostają więc puste.

Pozwany zarzucił Sądowi Rejonowemu naruszenie prawa materialnego:

a. przepisów art.28 ust.1 i 56 ust.1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz przepisów par.9 i 29 w zw. z par.10 ust.8 pkt 7 zarządzenia Prezesa NFZ nr 85/2011/DSOZ z 17.11.2011 r. przez przyjęcie, że możliwe było złożenie więcej niż jednego oświadczenia o objęciu opieką w zakresie realizacji świadczeń sanitarnego w poz,

b. niezastosowanie art.509 i 519 kc.

Naruszenie przez Sąd I instancji przepisów prawa materialnego Sąd II instancji bierze pod uwagę z urzędu.

Przede wszystkim więc trzeba stwierdzić, wbrew wnioskowi Sądu Rejonowego, że podstawą prawną roszczenia powodów nie mogą być przepisy kodeksu cywilnego o zleceniu. W wyroku z 17 grudnia 2010 r. (III CSK 93/10 LEX nr 1001312) Sąd Najwyższy trafnie stwierdził, że umowa o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej jest umową nazwaną, pozakodeksową. Przepisy kodeksu cywilnego, do których odsyła art. 155 ust. 1 ustawy z 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych stosuje się, jeżeli przepisy tej ustawy nie stanowią inaczej, przy czym odesłanie to należy rozumieć jako odesłanie do ogólnych przepisów k.c., skoro w ustawie i w przepisach wykonawczych wiążąco określono cechy tej umowy, tworząc normatywny typ umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej. W uzasadnieniu wyroku Sąd Najwyższy wprost wskazał, że nie mógł mieć w sprawie zastosowania art.750 kc, a sprawa dotyczyła umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie leczenia szpitalnego.

Podstawę prawną roszczenia powodów mogły stanowić postanowienia umowy z 27.01.2011 r. łączącej ich z pozwanym, której treść uzupełnia, jeśli idzie o okres od 1.01. do 30.04.2013 r. (okres, za który powodowie dochodzą zapłaty) zarządzenie Prezesa NFZ nr 85/2012/DSOZ w zw. z par.1 ust.2 aneksu do umowy z 27.01.2011 r. zawartego 21.12.2012 r. (k.24) (zarządzenie to zastąpiło zarządzenia Prezesa NFZ nr 74/2010 i 87/2010 obowiązujące w dniu zawarcia umowy). Nadto podstawę tę uzupełniają przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz jednostkowe zlecenia lekarza poz transportu sanitarnego. Przepisy kodeksu cywilnego części ogólnej znajdują odpowiednie zastosowanie na podstawie art.155 ust. 1 ostatnio wymienionej ustawy. Kluczowe znaczenie ma, w świetle wskazanej umowy i postanowień aktów prawnych, oświadczenie o objęciu opieką z 7.12.2012 r. podpisane przez powodów i Przychodnię (...) (dalej (...)) w Z. (k.26), z wykorzystaniem wzoru oświadczenia (k.100) do zarządzenia Prezesa NFZ nr 85/2011 (k.79). Z treści oświadczenia wynika, że (...) **ceduje** realizację transportu sanitarnego w poz dla populacji pacjentów zadeklarowanych do tej placówki w okresie od 1.01.do 31.12.2013r. na przyjmującego oświadczenie - czyli (...), a więc w istocie na powodów. Taki sposób realizacji świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie transportu sanitarnego przewidują postanowienia cytowanego zarządzenia Prezesa NFZ nr 85/2011/DSOZ z 17.11.2011 r. (k.79-119), w szczególności § 1 ust.1 pkt 14, § 5 ust.1 pkt 5, § 10 ust.8 pkt 7, § 28 ust.1, § 29 ust.1 pkt 3 i ust.2, § 29 ust.6 i 10 i § 30 ust.1, potwierdza wzór oświadczenia o objęciu opieką (k.100). Bezsprzecznie powodowie nie zawierali umowy z NFZ, z której wprost wynikałoby, że mają obowiązek wykonywania transportu sanitarnego dla pacjentów zadeklarowanych do lekarzy (...) oraz prawo do wynagrodzenia za spełnione świadczenia. Taki obowiązek i prawo mogli uzyskać jedynie na podstawie cesji (przelewu) praw i obowiązków od (...). Dla oceny ważności i skuteczności oświadczenia o objęciu opieką z 7.12.2012 r. znaczenie mają nie tylko przytoczone przepisy prawa, ale także drugie oświadczenie o objęciu opieką, złożone 30.11.2012 r. i podpisane przez Szpital (...) w Z. oraz (...), w treści którego ta ostatnia **ceduje** realizację transportu sanitarnego w poz dla populacji pacjentów zadeklarowanych do tej placówki w okresie od 1.01.do 31.12.2013 r. na przyjmującego oświadczenie, czyli Szpital (...) w Z..

Możliwość przejęcia wykonywania przez powodów świadczeń z zakresu transportu sanitarnego wynika jednoznacznie z § 6 umowy z 27.01.2011 r. oraz z § 10 ust.8 pkt 7 i § 29 ust.1 pkt 3 i ust.2 zarządzenia nr 85/2011/DSOZ. W § 29

ust.1 pkt 3 zarządzenia wyraźnie jest mowa o **cedowaniu** prawa do objęcia świadczeniobiorców zadeklarowanych u lekarzy świadczeniodawców realizujących umowy w zakresie świadczeń lekarza poz, opieki w zakresie transportu sanitarnego w poz. Postanowienie jest ułomne, bo stanowi o cedowaniu praw do objęcia świadczeniobiorców opieką w zakresie transportu sanitarnego poz, tymczasem jego sens polega na cedowaniu na inny podmiot własnych praw i obowiązków świadczeniodawcy zobowiązanego do udzielania świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, odnoszących się do świadczeń z zakresu transportu sanitarnego należnego świadczeniobiorcom w ramach świadczeń poz. Cedowanie praw i obowiązków może nastąpić na inny podmiot, ale nie przypadkowy, bo taki, który zawarł umowę z NFZ o udzielanie świadczeń transportu sanitarnego, a więc spełniający warunki do udzielania tego typu świadczeń. W oświadczeniu o objęciu opieką chodzi więc o cedowanie obowiązków w zakresie realizacji świadczeń transportu sanitarnego oraz praw do wynagrodzenia za te świadczenia od NFZ. Należy więc ustalić znaczenia pojęcia **cedowanie** w kontekście oświadczeń o objęciu opieką z 30.11.2012 r. i z 7.12.2012 r.

Zgodnie z art.155 ust.5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, jeżeli umowa o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej nie stanowi inaczej, przeniesienie na osobę trzecią praw i obowiązków wynikających z umowy wymaga pisemnej zgody dyrektora oddziału wojewódzkiego Funduszu. Ustawa przewiduje więc po pierwsze możliwość przeniesienia jedną umową zarówno praw, jak i obowiązków, po drugie uzależnia ważność takiej umowy od pisemnej zgody dyrektora oddziału wojewódzkiego Funduszu. (o tym, że pisemna zgoda dyrektora oddziału jest warunkiem ważności przeniesienia praw i obowiązków: Iwona Kowalska - Mańkowska Komentarz do art.155 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, publ. LEX). Przepis modyfikuje więc zasady przelewu wierzytelności (art.509 i następne kc) oraz przejęcia długu (art.519 i następne kc). Art.155 ust.5 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. modyfikuje przepisy o przeniesieniu praw i obowiązków w ten sposób, że możliwe jest to na podstawie jednej czynności prawnej, po drugie za pisemną zgodą dyrektora oddziału NFZ, po trzecie, od tego ostatniego wymogu może zwalniać umowa stron, bo przepis jest względnie obowiązujący. Dodatkowo zauważyć należy, że samo sformułowanie przepisu o zgodzie dyrektora oddziału wojewódzkiego Funduszu jest nieprecyzyjne. Chodzi bowiem w istocie o zgodę samego NFZ jako strony umowy o udzielanie świadczeń zdrowotnych. Dyrektor oddziału NFZ kieruje jedynie właściwym oddziałem wojewódzkim NFZ (§ 6 ust.1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z 11 grudnia 2014 r. w sprawie nadania statutu Narodowemu Funduszowi Zdrowia), jest bowiem jednym z jego organów (art.98 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych). Nie może więc także chodzić o zgodę osoby trzeciej, jak chce I. M. w cyt. wyżej Komentarzu do art.155 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych), bo chodzi o zgodę NFZ będącego drugą stroną umowy o udzielanie świadczeń zdrowotnych.

Brak argumentów, dla których oświadczenia o objęciu opieką z 30.11.2012 r. i z 7.12.2012r. traktować inaczej, niż jako oświadczenia o przeniesieniu na osobę trzecią praw i obowiązków wynikających z umowy o udzielanie świadczeń zdrowotnych, a więc zgodnie z art.155 ust.5 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. Istotą i sensem oświadczenia jest przeniesienie obowiązku udzielania świadczeń transportu sanitarnego na inny podmiot z prawem do wynagrodzenia. To, że chodzi o przeniesienie (cesję) praw i obowiązków, wyraża sama treść oświadczeń, w których użyte jest słowo „ceduję”. Nie ma przy tym przepisów szczególnych, które pozwalałyby ocenić w sposób odmienny sens wyrażonych oświadczeń.

Ważność obu oświadczeń o objęciu opieką zależy zatem, zgodnie z art.155 ust.5 ustawy z 27 sierpnia 2004 r., od pisemnej zgody dyrektora (...) Oddziału Wojewódzkiego (...) ((...)) albo też zwolnienia z konieczności uzyskania takiej zgody, które powinno wynika z umowy NFZ z (...). Treść umowy nie była przedmiotem dowodu w tej sprawie, brak też informacji z innych źródeł o treści umowy. Brak dowodów w postaci dokumentów zawierających pisemną zgodę dyrektora (...) na przeniesienie praw i obowiązków. Żadna ze stron nie twierdziła nawet, że takie dokumenty istnieją. Zaoferowany materiał dowodowy pozwala jednak na przyjęcie, że dyrektor (...) Oddziału Wojewódzkiego (...) wyraził zgodę na piśmie na przejęcie praw i obowiązków na podstawie oświadczenia z 30.11.2012 r., ewentualnie, że umowa (...) z NFZ zwalniała od konieczności uzyskania tej zgody. Wynika to z faktu ustalonego na podstawie domniemania faktycznego z art.231 kpc. Po pierwsze (...) w P. zapłacił Szpitalowi (...) w Z. za świadczenia transportu sanitarnego za okres 1.01. do 30.04.2013r. na podstawie oświadczenia z 30.11.2012 r. Po drugie, nie zapłacił powodom za transport sanitarny za ten okres. Po trzecie NFZ zajmował wobec powodów konsekwentnie niezmiennie stanowisko, że nie

zapłaci za świadczenia transportu sanitarnego za sporny okres, bo prawa i obowiązki z tym związane zostały wcześniej zbyte na rzecz Szpitala (...) w Z.. Pozwany nie poinformował co prawda powodów o takim swoim stanowisku zaraz po uzyskaniu oświadczenia o objęciu opieką z 7.12.2012 r., ale stanowisko swoje wyraził już 7 maja 2013 r., niezwłocznie po otrzymaniu od powodów drogą elektroniczną informacji o braku zapłaty za sporny okres, co miało miejsce 9 kwietnia 2013 r. (k.123, 124). Zatem, mając do dyspozycji zaoficerowany przez strony materiał dowodowy, wywieść należy wniosek, że dyrektor (...) wyraził zgodę na przeniesienie praw i obowiązków w oświadczeniu o objęciu opieką z 30.11.2012 r., natomiast nie wyraził jej w związku z oświadczeniem z 7.12.2012 r. Ewentualnie można wnioskować, że umowa (...) z NFZ zwalniała ten pierwszy podmiot z konieczności uzyskania pisemnej zgody dyrektora (...). W takim razie oba oświadczenia (z 30.11. i z 7.12.2012 r.) okazałyby się ważne (z punktu widzenia art.58 kc), jednak oświadczenie z 7.12.2012 r. okazałoby się bezskuteczne. (...) nie mógł bowiem zbyć po raz drugi tych samych praw i obowiązków na rzecz innego podmiotu, w myśl paremi nemo plus iuris in alium transferre potest quam ipse habet. Wcześniej bowiem zbył je na rzecz Szpitala (...) w Z..

Gdyby teoretycznie uznać, że oba oświadczenia o objęciu opieką (z 30.11. i z 7.12.2012r.) są nieważne (art.58 § 1 kc), bo brak pisemnej zgody dyrektora (...) na przeniesienie praw i obowiązków albo brak zwolnienia od uzyskania tej zgody na podstawie umowy (...) z NFZ (art.155 ust.5 ustawy z 27 sierpnia 2004 r.), to powodowie na takie wadliwe oświadczenie z 7.12.2012 r. i tak nie mogliby się powołać jako stanowiące podstawę prawną roszczenia.

Sąd Okręgowy zauważył, że powodowie w piśmie z 26 listopada 2014 r. powołali się co prawda także na przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu i zwrocie nienależnego świadczenia (k.134). Jednak nie przytoczyli żadnych faktów na uzasadnienie przesłanek bezpodstawnego wzbogacenia (art.405 kc, a więc uzyskania przez pozwanego korzyści majątkowej kosztem powodów i to bez podstawy prawnej). Zauważyć należy, że pozwany zapłacił za sporny okres Szpitalowi (...) w Z. za transport sanitarny pacjentów (...), przy czym nie płacił za każdy transport z osobna, ale zgodnie z umową stosując stawkę 46 gr przemnożoną przez liczbę wszystkich pacjentów zadeklarowanych do (...) w tym okresie. Taki sposób ustalenia i wypłaty wynagrodzenia nie jest zależny od liczby transportów, więc pozwany nie płacąc powodom niczego nie zaoszczędził ich kosztem, a pieniądze przeznaczone na sfinansowanie transportu sanitarnego dla pacjentów (...) wydał w całości. Powodowie nie wyjaśnili także, na czym miałyby polegać ich nienależne świadczenie, które podlegałoby zwrotowi. Wszak powodom nie chodziło w tej sprawie o zwrot ich świadczeń transportu sanitarnego, co samo w sobie jest przecież niemożliwe, ale o zapłatę za wykonanie tych świadczeń. Wszelkie twierdzenia faktyczne i dowody zgłoszone przez powodów odnosiły się do podstawy umownej ich roszczenia. Stąd twierdzenie o drugiej podstawie prawnej roszczenia, w ustalonym stanie faktycznym odnoszącym się do umowy, nie mogło odnieść skutku.

Dla porządku należy jeszcze wskazać, że z samego prawa świadczeniobiorców (uprawnionych do świadczeń zdrowotnych) do wyboru jednego lekarza, pielęgniarki i położnej podstawowej opieki zdrowotnej, nie wynikają wprost żadne prawne konsekwencje dotyczące podstawy prawnej rozliczeń świadczeniodawców udzielających świadczeń transportu sanitarnego z NFZ. Czym innym są prawa świadczeniobiorców wynikające z przytaczanych w apelacji art.15 ust.1, 28 ust.1 i 56 ust.1 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w relacji z NFZ, wynikające w istocie ze stosunku ubezpieczeniowego bądź przysługujące nieubezpieczonym w szczególnych wypadkach (art.2 ustawy z 27 sierpnia 2004 r.), a czym innym prawa i obowiązki świadczeniodawców w relacji z NFZ, kształtowane przez umowy cywilnoprawne.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uznając apelację za uzasadnioną, na podstawie art.386 § 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok w pkt 1. przez oddalenie powództwa w całości.

Konsekwentnie koszty procesu w |I instancji ponoszą powodowie, bo przegrali w całości, na podstawie art.98 § 1 i 3 kpc. Na koszty te składają się, wymienione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, opłata od pozwu 672 zł oraz wynagrodzenia pełnomocników stron po 2.400 zł na podstawie § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu w odniesieniu do pełnomocnika pozwanego i na podstawie § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r.

w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w odniesieniu do pełnomocnika powoda.

Kosztami postępowania w II instancji Sąd Okręgowy obciążył powodów w całości, bo przegrali w tej instancji, na podstawie art.98 § 1 i 3 w zw. z art.391 kpc. Na koszty te złożyła się opłata od apelacji 563 zł i wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego w kwocie 1.200 zł na podstawie § 6 pkt 5 w zw. z § 12 ust.1 pkt 1 pierwszego rozporządzenia z 28 września 2002 r.

/-/M. Wiśniewska /-/M. Miczke A. Begier